

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli d. 20 Febr. 1871, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i fråga om bankovinsten.

Jemlikt 1 § i den för Utskottet gällande instruktion åligger det Utskottet att, så fort sig göra låter, meddela yttrande och förslag om användande af den under föregående året upplupna bankovinsten.

I sådant afseende får Utskottet till en början upplysa att, enligt den tryckta öfversigten af Riksbankens hela ställning efter 1869 års bokslut, öfverskottet af tillgångar och fordringar utöfver skulder då uppgick till 28 886 556,86,
deraf grundfond . . . . . 25 000 000,00.
Behållningen derutöfver 3 886 556,86,
utgjordes af återstående behållning från år 1866 . . . . . 707 797,64,
vinst för år 1868 . . . . . 1 555 608,23,
vinst för år 1869 . . . . . 1 642 950,99, 5 886 556,86.
Häraf anvisade 1869 års Riksdag att till Riksgäldskontoret för statens allmänna behof utbetalas under år 1870 . . . . . 1 504 552,23,
och sist församlade Riksdag att för enahanda ändamål utbetalas under innevarande år . . . . . 1 500 000,00, 3 004 552,23.
hvidan af ofvan nämnda öfverskott finnes odisponeradt . . . . . 881 984,63.
Behållna vinsten för år 1870 utgör, enligt Utskottet meddelad upplysning 1 551 528,25,
och således den för närvarande i Riksbanken inestående behållningen utöfver grundfonden . . . . . 2 253 512,88.

Vid frågan om bankovinstens användande har Utskottet haft att taga i öfvervägande:

dels följande vid Riksdagen väckta och till Utskottet remitterade motioner, nemligen:

Herr *H. Larssons* (Andra Kammaren N:o 160) "att Riksbankens odisponerade vinst, såväl den nu befintliga som den hädanefter uppkommande, må, intill dess annorlunda bestämmes, årligen få behålla en tredjedel eller trettiotre och en tredjedels procent till bankens konsolidering", och

Herr *C. A. Jönssons* (Andra Kammaren N:o 168) att af Riksbankens under år 1870 upplupna vinst skall två tredjedelar användas till statens allmänna behof och en tredjedel förbehållas åt Riksbanken; samt

dels att Kongl. Maj:t, uti dess nådiga proposition till nu församlade Riksdag angående statsverkets tilstånd och behof, föreslagit att, till fyllande af en del af Riksgälds-kontorets behof för åren 1871 och 1872, måtte anvisas bankovinsten för år 1870, hvilken af Kongl. Maj:t antagits skola uppgå till 1,500,000 R:dr.

De tillgångar, banken redan eger, samt den ställning, hvaruti densamma befinner sig, lemna icke rum för något tvifvel om bankens egen säkerhet, och något bibehållande för bankens räkning af upplupen vinst till låne- och kreditivrörelsens förökande torde så mycket mindre, under närvarande förhållanden, böra ifrågasättas, som ökade lånetillgångar ej synas vara erforderliga eller för närvarande ens kunna användas.

Då deremot utgifterna för statens allmänna behof synas påkalla att de tillgångar, staten redan eger, för detta ändamål främst tagas i anspråk, har Utskottet, som tagit frågan i noggrant öfvervägande, ansett att 1870 års bankovinst bör, i jemna tusental, till statens allmänna behof användas. Hvad angår tiden för aflemmandet af dessa medel, anser Utskottet detta böra ske under år 1872 på tider, som af bankofullmäktige bestämmas.

Utskottet hemställer alltså,

1:o.

att Riksbankens under år 1870 upplupna vinst må i jemnad summa af 1,551,000 riksdaler riksmünt anvisas till Riksgäldskontoret för statens allmänna behof, att från Riksbanken utbetalas under år 1872 å tider, som bankofullmäktige ega bestämma.

Utskottet anser sig härmed hafva besvarat såväl Herr *C. A. Jönssons* ofvan anförda motion, som Herr *H. Larssons*, i hvad denna rörer den nu till användande befintliga bankovinsten.

Det i sistberörda motion framställda förslaget att Riksdagen nu skulle besluta, det äfven framdeles uppkommande vinst borde, intill dess annorlunda bestäm-

des, årligen, till Riksbankens konsolidering, af denna behållas, anser Utskottet sig af flera skäl icke kunna understödja, utan att det bör på kommande Riksdagar bero att rörande användningen af då befintlig vinst besluta, hvadan Utskottet hemställer,

2:o.

att Herr *H. Larssons* motion i denna del må lemnas utan afseende.

Stockholm den 20 Februari 1874.

J. v. Schwerin,

Utskottets ordförande.

Reservation:

af Herr *Witt*: "I likhet med hvad trenne reservanter inom förra Riksdagens Banko-Utskott yrkat i afseende på bankovinsten för år 1869, anser jag att af 1870 års bankovinst 75 procent borde anvisas åt statens allmänna behof och de återstående 25 procent reserveras för bankens egna ändamål".

I denna reservation instämde: Herrar *Agardh*, Friherre af *Schmidt*, *Sääf*, *G. Jonsson*, *O. Månsson*, *Lyttkens* och *Hægermarck*.